

In festo Circūcisionis dñi

videndū est de significatione quā facit tinctor et significat suā magnā charitatem. Calamus suaz magnā misericordiam. Tinta siue incaustu ē sua magna gratia erga nos. Signat psona signo thau i cōfessione qñ cōfessor absoluit peccatores ad extra. Similiter christus signat ipm in aia intus. De hoc dicit christus cōfessorib⁹. Signem⁹ seruos dei nostri in frontib⁹ suis. Apoc. vii. nō q sit character indelibil. sed est quidaz ornatus ad instar mulieris pulchrā coronā portantis in qua adde ret pulchra stella p ornatu. Sed nota quib⁹ personis debet dari signū thau. sup frontib⁹ viroz gementiū ⁊ dolentiū sup cunctis abhominatiōnibus. Nō ergo debet dari illis qui veniūt ridēdendo vel excusando se vel peccata abscondendo. Tales nō sunt signādi signo thau. imo damnatus est cōfessor qui tales absoluit sed debz eis dicere vadatis. quia ira dei soluet ⁊c. Ido dicit signemus suos dei nō seruos diaboli. scz nō contritos. Idem de mulierib⁹ que qñ sunt ad pedes cōfessoris dicunt pater noster vel auemaria. vñ dicunt nō recordor de aliquo peccato. Sed si cōfessor esset astutus ⁊ interrogaret ⁊ diceret qd vñ alia vicina vestra ipa diceret de illa omnia peccata in ortalia ⁊ etiam venialia s de se nō recordat. Sic quō confessio est faciēda ad instar alicuius qui habet reddere compotū ⁊ cogitat ⁊ videt et numerat. Idem ⁊c. Deinde signat signo thau s iram dei vīdandā ⁊ aia portat illud signū in fronte. ⁊ qñ exit de corpore demones qñ vident illud signū turbant. **Autoritas.** Turbabunt gentes supple infernales ⁊ timebunt qui habitant tēnos a signis tuis exitus matutini ⁊ vesp̄i delectabiles. ps. lxxiij. ppter hoc dauid sciēs virtutē hui⁹ signi orando dicebat deo. Fac me cū signū in bono vt videant qui me oderunt ⁊ cōfundant qñ tu dñe adiuuisti me ⁊ cōsolat⁹ es me. ps. lxxxv. **Item** ad tertium de sex viris armorū interficientibus nō signatos. hi sunt sex ordines sanctorum qui sunt in celo scz patriarche pphete. apostoli. martyres. p̄fessores. ⁊ virgines. qui modo sunt ad instar christi induti sed post hanc vitam armabunt cū christo. **Autoritas.** Armabit creaturam. i. vniuersitatem sanctorū ad vltionē inimicorum ⁊ pugnabit contra insensatos. Sapiē. v. Nota contra insensatos. ergo nō cōtra me dicē sapiens. Sed quot sunt qui nō credunt imo putant se esse sapientes. Nota sex conditiones stultorum. Prima est auarozū qui totam vitam suā ponunt in pecunijs ⁊ bonis temporalibus ⁊ non curant de spiritualib⁹. Contra istos insensatos pugnabit christus in iudicio quādo ania exit de corpore dicēs Michaeli. voca patriarchas qui venient armati quib⁹ dicit christus. vos q fuistis misericordes ⁊c. quid vob videt⁹ scienduz de illo auaro vsurario ⁊c. Tūc ibi cum gladio liberalitatis pcutient dicēdo. Iudiciū sine misericordiā

fiet illi qui nō fecerit misericordias. Iaco. ij. Isto ictu miser cadit in infernū. Secūda cōditio stultozū est in deuotozū qui nō honorāt deū. nec scōs nec ecclesias. nec suos dī. imo iurāt ⁊ blasphemāt deū ⁊ sanctos. de ecclesijs faciūt lupanaria vitupant seruos dei. qñ tales moriunt⁹ sunt in iudicio vocant⁹ pphete qui veniūt armati. quib⁹ dicit christus. vos qui fuistis homines deuoti quid videt⁹ vobis sciendū de his in deuotis ⁊c. Qui lācea deuotionis pcutient dicētes. Dñe maledicti erunt qui contempserunt te ⁊ condemnati q blasphemauerunt te. Tob. iij. Tertia est inuidozū q non possunt videre bonū p̄mi absq̄ dolore cordis qui pcutiunt⁹ ab apostolis ense charitatis. d. qñ nō fuerunt charitatiui. Omnis qui odit fratrem suum homicida ē. Et scitis qñ homicida nō hz vitam in se manentē. s. Joh. iij. Quarta est vindicatiuozum qui nolūt remittere iniurias p̄p̄ christum. nunqd esset magna stulticia pcutere seipsum gladio in pectore. ita faciunt vindicatiui q p̄mo occidūt aiam suā vt possint occidere a sinuz p̄mi. i. corpus. Qui pcutiunt⁹ a sanctis martyribus Georgio Vincetio ⁊c. qui fuerūt patientes q pcutiūt cū ara. di. Vos dñe dixisti vindicatiuis pater meus celestis tradet vos tortoribus. nisi remiseritis vnusquisq̄ fratri suo de cordib⁹ vris. Mat. xvij. Quinta ociosozū q nolūt laborare in bonis opibus quib⁹ cōtingit vt mercatori stulto qui nō vult emere tempe ferie. sed post ⁊ cōstat sibi florenū quod poterat habere p vno denario tpe ferie. Qui pcutiunt⁹ a sanctis cōfessoribus. s. Martino. Bñico ⁊c. q fuerūt diligētes cum apls dicat. Si q̄s nō vult opari nō māducat. s. panē glē. ij. Theb. iij. s. mittent⁹ ad hospitale miserozū. s. ad infernū. Sexta ē luxuriosozū q sunt insensati ad instar illi⁹ q in supiori domo tenebat magnas mercatias ⁊ in domo inferiori tenebat paleā. volebat se calefacē icēdit paleā ⁊ amisit oēs merces ⁊c. Sic dom⁹ supior ē mēs vbi sunt merces meritozū. Dom⁹ inferior vbi sūt palee sensualitat. Quñ g luxuriosus vult se calefacē accēdit ignē in domo inferiori. s. i sensualitate ⁊ cōburit etiā q̄cqd ē in domo supiori. qz amittit omnia merita. Per vnū em̄ p̄ctm luxurie puta fornicatiōis vñ adulteriū ⁊c. oia merita mortificatur. Similiter ⁊ p q̄libet mortale. De q̄ vide sc̄m Tho. pulchre differētē. Ignis ē vsq̄ ad p̄sūptiōnē deuozās ⁊ oia eradicās germinia. Job. xxxj. Et loquit⁹ de luxuriosis q pcutiunt⁹ a v̄ginib⁹. s. katherina vsula ⁊c. Que p̄p̄ fetozē claudūt sibi nasum cū manica di. Nō intrabit in eā. s. gloriā aliqd cōinānatū aut abominationē faciēs ⁊ mēdaciū Apoc. xxj. Attēdam⁹ g ad signū de q̄ dicit⁹ thema. Ecce positus ē h in signū. s. virtutū ⁊ in vīam rectā penitētie vt habeam⁹ grām in p̄senti et in futuro gloriā.

In festo circūcisionis xpi. Sermo

Aparuit benignitas et humanitas saluatoris. ad Titum. iij. et in epla In hac die que est caput anni sancta mater ecclesia facit festum circūcisionis dñi quā hodie voluit recipere ppter rōnes quas declarabo. Materia erit factis speculatiua et cōtinet multa secreta. Si bñ vultis attendere optime eā intelligetis. Sed primo salutem vgo Maria etc. Aparuit benignitas etc. Dies ista dicit solēnis ppter tria singuliter que hodie fuerūt facta in psona infantis dñi nri iesu christi que tangunt in themate.

Primū fuit susceptio circūcisionis dolorose. Scdm fuit effusio sanguinis p̄ciosi

Tertiu fuit donatio nois virtuosū. que notatur in themate. Primū ostēdit cū dicit Aparuit benignitas. scdm cū dicit et humanitas. tertium cum dicit saluatoris. Ergo aparuit etc. Primū quod hodie fuit factū in psona infantis dñi nostri iesu christi fuit susceptio circūcisionis dolorose. Omnes intelligitis quid est circūcisio. s. incisio p̄pucij. illius p̄tis hominis verecūde que cū magno dolore et piculo dabat intantū q̄ multi pueri ex hoc moriebant. Hanc circūcisionem voluit hodie habere siue recipere dñs iesus christus die. viij. iuxta p̄ceptum Moyse dicens. In fans octo dierum circūcides in vobis omne masculinū in generationib⁹ vestris tam vernaculus q̄ empticius circūcides et quicūq̄ fuerit de stirpe vestra. eritq̄ pactū meum in carne vestra i fedus eternū. Masculus cui p̄pucij caro circūcisa nō fuerit delebit d̄ p̄lo meo. quia pactū meum irritū fecit Gen. xvij. Idem p̄cipit Veni. xij Mulier que suscepto semine pepit masculū immūda erit septē dieb⁹ et die octava circūcides infantulus. Ecce p̄ceptū legis strictū graue et dolorosum. Hoc p̄ceptum xp̄s voluit seruare et complere. In quo videtur mihi q̄ chastus tenuit modū diuitis plures captiuos habētis qui volens suos captiuos custodire dat eis signū annuli in tibia. Sic fecit dñs iesus qui recipit plim israhel vt seruiret sibi et ip̄e esset dñs et dedit eis hoc signū circūcisionis di. Abrae qui fuit p̄mus qui ip̄az recepit. Circūdetis carnem p̄pucij vestri vt sit signū federis inter me et vos Gen. xvij Idē dñs deus qui tūc p̄cepit et dedit illd̄ signū p̄lo iudeorum factus homo hodie recepit illud signum vt captiuos liberaret ab illo signo. Ecce ratio quare christ⁹ hodie voluit recipere circūcisionē in qua ostendit suam infinitā benignitatem. Ideo dicit p̄ma clausula Aparuit benignitas. d̄ qua benignitate dicit bñs Luc. Ip̄e benign⁹ ē sup ingratos et malos. Luc. vj. Ingrī et mali sūt iudei qui noluerūt dñm suū recipere. q̄ maximam benignitatez ostēdit volēs se subijcē legi ad qm nō obligatur. sed vt nos liberaret et in filios nos

adoptaret. Hanc rōnē tangit apostol⁹ di. At vbi venit plenitudo tempis misit deus filium suū factum ex muliere factum s̄ lege vt eos qui s̄ lege erant redimeret. id est liberaret vt adoptionē filiorum dei recipemus. Ad Gal. iij. patet p̄ dicta ratio. Nota venit plenitudo t̄pis dñs de⁹ omnibus rebus mūdi hui⁹ dedit certū tempus et certam durationē. Salomon. Omnia temp⁹ habent. s. determinatū et limitatū et suis spacijs trāseunt vniuersa sub celo. Eccl. iij. Circūcisioi dedit deus certū temp⁹ determinatū et limitatū et principium et finez et debuit durare quasi p̄ duo milia annorū. Principiū eius fuit in patriarcha Abraam. Finit⁹ eius in dño nostro iesu xp̄o. Inter duos istos terminos durare debuit pactum circūcisionis. Autozitas. Dixit de⁹ Abrae Ego sum dñs deus om̄ipotēs ambula corā me et esto p̄fectus ponāq̄ fedus meū inter me et te. et infra. Hoc ē pactum meū quod obseruabitis. in me et vos et semen tuū post te. Circūcides ex vobis om̄e masculinum. Gen. xvij. Complēmetuz ergo et plenitudo tempis denotat hic. Hic p̄t cogitare et videre quāta est cecitas iudeoz q̄s deus liberauit et liberos fecit et ipsi volunt eē captiui. Moraliter modo null⁹ vestrū obligat ad istā circūcisionē materialem. quia finita et terminata est in xp̄o. Et obligamur ad circūcisionem moralem siue spūalem. Sic em̄ tūc circūcidebat supflūū illi⁹ p̄tis et remanebat illud qd̄ erat necessarium. Ita moralit̄ ē nūc sciendū. Circūcidere oportet supfluum in illis p̄tib⁹ gladio discretiōis. Illi qui nō sunt de m̄rimonio nō curent de illo actu nec cogitando nec loquēdo nec opando aliq̄ mō imo occasiōes oportunitates et corruptiōnes vitare debēt. sed vir cū vxore h̄ qd̄ ē necessariū p̄ cōseruatiōe humane nature sine peccō committere p̄t fruādo modū debitū om̄ib⁹ supfluis circūcisis. Hec circūcisio ē nob̄ necēria ad saluationem. Id̄ xp̄s. Sūt eunuchi q̄ castrauerūt seip̄os ppter regnū celozū q̄ p̄t cape capiat Mat. xix. Talib⁹ dicit apls. In xp̄o iesu circūcisi estis circūcisione nō manu facta in expoliatiōe corporis carnis. sed in circūcisione xp̄i. s. spūali etc. ad Col. ij. Nota est expediens q̄ sicut quelibet persona tenet ad istā circūcisionē morālē. ita et quelibet cōmunitas debet circūcidere publicas putas seu meretrices que stāt p̄ vicos ciuitatis et expellere eas d̄ cōitate et solū retinere lupanaria ad remediū. Scdm q̄ hodie fuit factū in psona infantis iesu xp̄i fuit effusio sanguinis p̄ciosi Et hoc ostēdit cū dicit. Aparuit humanitas. vera humanitas xp̄i aparuit in circūcisione in sanguinis effusione sine qua nō poterit dari. Id̄o legit̄ Exo. iij. de zephora. Tulit illico zephora petrā acutissimā et circūcidit p̄pucij filij sui dicit. Spon sus sanguinū tui mihi es ob̄ circūcisionem. Vide tur mihi q̄ christ⁹ in sua circūcisione tenuerit mo

In festo Circūcisionis dñi

dum magni mercatoris venientis ad feriā p̄ emēdo p̄ciosas merces quas nō soluit sed dat signū vel arram. Deinde tempe statuto soluit totuz p̄cium. Ita fecit dñs n̄r iesus christus qui venit d̄ celo in terrā in qua intrauit in die natiuitatis ad emendū p̄ciosas margarīthas. i. animas in feria hui⁹ mūdi di. mūdo. **B**a mihi animas cetera tolle tibi. **Sen. xiiij.** Preciū emptionis fuit tor⁹ sanguis christi soluendū in die veneris sc̄a in mensa cambiū. s. arboris sancte crucis s̄m quod erat ordinatum. **S**ed hodie dedit signū vel arraz vt se tenerent p̄ eo. **E**cce hic secunda ratio. q̄re xp̄us voluit hodie recipere circūcisionē in quo apparuit humanitas. **S**ciebat christus esse aliquos hereticos futuros ex ignorantia dicētes q̄ nō assumpsit verā carnē humanā sed corp⁹ aerēū vt angeli faciunt q̄n̄ apparēt hoībus. hoc est erroneum ⁊ cōtra articulū fidei di. **Q**ui pp̄ nos hoīes et p̄pter nostrā salutē descendit de celis ⁊ incarnat⁹ est de sp̄scō ex maria virgine ⁊ homo factus ē. **A**thanasī⁹. **P**erfect⁹ de⁹ p̄fectus homo ex ania rōnali ⁊ humana carne subsistēs. **E**t fuit cōpleta p̄phetia dauid de ista humanitate di. **H**ō natus est in ea. s. virgine maria ⁊ ip̄e fundauit eam altissimus. **C**ōstructio incipit hic. **I**p̄e altissim⁹ fundauit eā. **F**undamentū redemptiōis humanē aliud nemo potest ponere p̄ter id quod positū ē. **j. Cor. iij.** **I**n hoc fundamento passionis de⁹ fundauit hodie virgine mariā. **E**t ecce moduz quō. quia circūcisio que dabat antiquit⁹ erat figura passionis xp̄i ex decē circūstantiis que ibi circundabant que etiam seruare fuerunt in circūcisioe iesu christi quas virgo maria optime itelligebat quia s̄m q̄ dicit **O**rige. om̄es p̄phetias itelligebat mirabiliter. **P**rima circūstantia que etiam iuxta circūcisionē est fuit q̄n̄ **J**oseph hodie dixit virgini **M**arie est voluntas dei q̄ filius vester accipiat circūcisionē. quia hodie sunt octo dies a sua natiuitate. hodie ergo debet dari. **R**espondit **M**aria q̄ erat volūtas dei. **T**ūc **J**oseph recessit a christo ⁊ a virgine **M**aria matre ⁊ iuit ad rabios ⁊ c̄. hoc figurabat q̄ sic in passiōe vn⁹ discipulus ei⁹ recederet ab eo ⁊ iret ad iudeos di. quid vultis mihi dare vt ego eū vob tradā. **A**d itelligens virgo plorabat. **S**c̄da fuit q̄n̄ **J**oseph venit cū multitudine iudeorū. quia sicut nos cōgregamur in baptismo pueri. **I**ta tunc iudei in circūcisione. hoc figurabat turbā magnā que venit cum gladijs ⁊ fustibus ad capiendū christuz in nocte sue passionis. **T**ertia fuit q̄n̄ virgo recepit filium suum ⁊ ip̄o recepto de p̄sep̄io presentauit q̄ ip̄m rabinis. hoc figurabat q̄ sicut in passione christus p̄sentaref iudicibus **A**nne ⁊ **C**ayphe **P**ylato ⁊ **H**erodi ⁊ virgo plorabat continue. **Q**uarta fuit q̄n̄ imponebat sibi h̄ nomē **J**esus. hoc figurabat sententiā passionis irreuocabiliter datam p̄ quā saluū fecit ip̄m suū a pecca-

tis eorū. **Q**uinta fuit q̄n̄ iudei elcauerūt sibi vestes. q̄d figurabat nudationē xp̄i in passione iuxta crucē. q̄d itelligens virgo flebat vberime. **E**t dicebant sibi **J**oseph ⁊ rabinis b̄n̄ videf certe q̄ estis iuuenis. **S**exta fuit in circūcisione p̄puci tunc ex dolore infans iesus clamauit flendo q̄d figurabat clamorē quē fecit in cruce in passiōe alta voce. **C**ogitate fletū virginis **M**arie. **S**eptima q̄n̄ **M**aria in p̄ano de lino recipiebat sanguinē circūcisionis. quod figurabat q̄ in passione sic i pede crucis **M**aria in suo velo recipet sanguinē eius. **O**ctaua q̄n̄ imponebat sibi vnguentum in vulnere circūcisionis quod figurabat vntionem sui corp̄is in sepulchro siue sepultura. **N**ona q̄n̄ virgo cum **J**oseph posuerunt filium in p̄sep̄io. q̄d figurabat q̄ sic in passione corpus poneref in sepulchro p̄ **J**oseph ab arimathia ⁊ **N**icodemo. **D**ecima q̄n̄ **M**aria plorabat sup̄ presepe respiciendo filium q̄d figurabat q̄ sic in passione virgo faceret planctū sup̄ sepulchrum. **E**cce quō altissimus fundauit eam hodie. s. **M**aria in fundamēto passionis. **I**deo dicit. **F**undamenta eius in montibus sanctis. **p̄s. lxxxvj.** **N**ota in montib⁹ sanctis pp̄ altitudinē cōtemplationis passionis xp̄i in dictis circūstantiis **E**x his leo papa extrahit moralitatē di. **A**gnosce o christiane dignitatē tuā ⁊ diuine conforis factus nature noli in veterē vilitatē de gratia conuersatione redire. memento cui⁹ capitis ⁊ cui⁹ corp̄is sis mēbrū. **R**eminiscere qz erutus d̄ p̄tate tenebrarum trāslatus es in lumen ⁊ regnū **P**oli te iterū seruitute diaboli subijcere. qz p̄ciū tuū sanguis xp̄i ē q̄ vitate te iudicabit q̄ miscōia te redemit. **E**rgo ex q̄ p̄ciū n̄re redēptiōis ē tā magnū ⁊ tāti valor! caueam⁹ ne vēdam⁹ nos diabolo modico p̄cio sup̄bie. **S**up̄b⁹ vēdit se diabolo modico vēto sup̄bie ⁊ vanitati. **A**uar⁹ vno denario. **L**uxuriosus modica delectatiōe. **G**ulosus vno cibo v̄l vna tacea vini **A**d cōscēdū q̄ta ē culpa illi⁹ q̄ peccat mortalit̄. **N**ō h̄ pabolā d̄ mercatore q̄ emerat margaritā p̄ciosā qm̄ cōmisit v̄xorū ad custodiendum in panno inuolutā quā dedit pro folio lactuce. **Q**uilibet nostrū reputat h̄c mulierem fatuā fuisse. **S**ed vtinā nos nō sumus in eadem fatuitate. hic mercator est christus. **L**apis p̄ciosus seu margarita est aīa n̄ra que plus valet q̄ aliquid corp̄ale que ē empta p̄cioso sanguine iesu christi. **j. p̄s. j.** **N**on corruptilib⁹ auro ⁊ argento redēpti estis de vana cōuersatiōe paterne traditionis. i. venditionis sed p̄cioso sanguine quasi agni imaculati christi. **H**anc margaritam p̄ano carnis inuolutā christ⁹ cōmisit mihi ⁊ tibi ⁊ illi. **M**ulier transiens portans lactucas vel hm̄i est tēptatio. calor estatis ē ardens desideriū illius rei pro qua peccas mortaliter. tunc tradis diabolo margaritā p̄ tribus lactucis sc̄ cogitatione locutiōe ⁊ opatione. **I**do caueatis

Sermo

alias dicit **David**. frater nō redimit. qz null' pu-
rus homo poterat redimere. dicit scūs **Tho. iij.**
pte. q. f. ij. scz q' nulla pura creatura potuit satisf-
facere p' natura humana. q. xlix. v. p'mū. **Itē. iij.**
scripto. di. f. q. f. ij. nonū. **Sz** satisfactio p' tota na-
tura humana debuit fieri p' mo' nē christi. qz de-
buit esse vniuersalis z exemplar cuiuslibet alteri-
us vt dicit scūs **Tho. iij.** dist. ij. capitulo. iij. z in
de veritate. q. xxix. vij. sextū. **Unde David** sub-
dit redimet homo scz deus. z nō dabit deo placa-
tionem aie sue. **Et** sequit' pena. laborabit in eter-
num z viuit adhuc in finem. quia eternalit' erit in
pena. ergo auisemur ne peccem' mortalit'. **Ter-**
tium qd' hodie fuit factū in p'sona infantis **Iesu**
christi fuit donatio nois virtuosū cū dicit' salua-
toris. sicut nos mō imponim' nomen in bap-
tismo. hoc nomē iesus est virtuosum. quia omēs v-
tutes quas de' posuit in herbis lapidib' verbis
planetis stellis cōstellationib' omēs sunt z con-
tinent' in hoc bñdicto nomē iesus quod fuit ho-
die datū christo. **Lu. ij.** Postq' p'summati sunt
dies octo vt circūcideret puer. vocatū est nomē
eius iesus. **Circa** hoc nō q' hoc nomen iesus con-
ueniēter christo impositū est in sua circūcissione.
vt dicit' sanct' **Tho. iij.** pte. q. xxxvij. ar. ij. **Quia**
nomia debēt p'prietatibus rerū respōdere. **Et** b'
patet in noibus generū z specierū. qz vt dicitur
q'rto metaphisice. ratio quā significat nomen est
diffinitio q' designat p'prietā rei naturā. **Noia** aut'
singularium hoim semp imponunt' ab aliqua p-
prietate ei' cui nomē imponit'. vel a tempe vel a
cognatiōe vel etiā ab euētū. vel ex aliqua quali-
tate. horū oim exempla doctor scūs vbi supra in
corpe articuli ponit. **Sed** noia que imponuntur
aliq'bus diuinitus semp significāt aliqd' gratui-
tum donū ei diuinit' datū. sicut **Gen. xvij.** dictū
est abrae. **Appellaberis abraam.** quia p'rem mul-
tarū gentiū constitui te. **Et Matth. xvj.** dictū ē
petro. **Tu es petrus z sup hanc petrā edificabo**
ecclesiā meam. **Quia** igit' xpo hoc mun' grē col-
latum erat. vt p' ipm omēs saluarent'. **Ideo** con-
ueniēter vocatū ē nomē ei' iesus. i. saluator. an-
gelo hoc nomen p'nunciāte nō solū matri s' etiā
ioseph q' erat futurus nutricius. **Idē** scūs **Tho-**
mas vbi supra. in solutione ad scōm dicit q' hoc
nomen iesus est p'prium xpo in q'tum significat
spūalem z vniuersalē salutē. **Nō** aut' vt p'ticula-
rem z temporalē. **Sic** em' his qui fuerunt añ xpm
potuit cōuenire hoc nomen iesus z plurib' ante
christū fuit in veteri testamēto impositū. vt patz
etiā ex genealogia christi. vbi dicit'. qui fuit her-
qui fuit iesu. q' fuit eliezer. **Lu. iij.** **Itē** b' nomen
iesus sigt' humanā naturā. s' xps habuit naturā
diuinā z humanā. vt dicit' scūs **Tho. iij.** pte. q.
xvj. ar. v. i corpe articuli vbi dicit' q' in b' noie xps
intelligit' z diuinitas vngens z humanitas vn-
cta. **Et** in tertio scripto. di. x. z. xj. cōtra gentiles

iiij. ca. xxxiij. **Hic** nota pulchrā speculationē. vi-
detur mihi q' spūscūs tenuerit erga xpm modū
quē tenent doctores vel scriptores erga librum.
et libro cōposito imponit' sibi nomen vel titulu-
de littera rubea iuxta materiaz de qua tractat li-
ber vt de aia vel de celo z de mundo z sic d' alijs
Sic etiā spūscūs cōposuit z scripsit libzū. i. cor /
pus christi ipm formādo z organizando z aiam
cū potentijs creando in quo scripsit omnes vtu-
tes theologicas morales zc. **Ideo** dicebat de-
us pater spūsancto. **Sume** tibi libzū grandem z
scribe in eo stilo hominis. **Esa. viij.** **Magnus** li-
ber fuit christ' quia existēs in terra rangebat ce-
lum z nō habebat titulu. sed hodie cū vermiliōe
de illo cornu spūsanctus ipm intitulauit nomē
iesus. **Hec** habet aliud p'prium nomen nisi istud.
Ideo quādo hoc nomē iesus nominat' in ecclesia
omēs christiani debēt inclinari. quia idē ē q' sal-
uator. **Ideo** dixit angelus ioseph. **Vocabis** no-
men eius iesus. **Ipe** em' saluū faciet populū suū
a peccatis eorū. **Matth. j.** **Popul'** ei' sunt cre-
dentes in eum z sibi obediētes. **Nota** quō nomē
iesus rēp'sentat nob' modū n're saluatiōis triplr.

Primo interptatione.

Secūdo p'nunciacione.

Tertio rēp'sentatione.

Primo modo iesus interptat' saluator. **Secūdo** in
hoc nomine iesus sunt due syllabe. prima ē ie. in
qua sunt due l're. i. i z e. **Hec** p'ma syllaba signifi-
cat humanitatē que consistit in duab' substātis
scz corpis z anime. **Nō** em' anima rōnalis ē hō.
sed homo est aliqd' cōpositū ex aia z corpe. vt di-
cit scūs **Tho. j.** pte. q. lxxv. ar. iij. **Uñ** z **Aug.**
xix. de ciui. dei. cōmendat rōnē p'bi qui hominē
nec animā solā nec solū corpus. sed animā simul
z corpus esse arbitrat'. **Similiter** nec aia est hūa-
nitas. quia vt doctoris sancti pbabilior ē senten-
tia. in rebus materialibus forma toti' sicuti hu-
manitas distinguit' realiter saltem partialiter a
forma p'tis vt ab anima rōnali. **Sic** igit' humani-
tas xpi in duab' cōsistit substātis saltē p'tialib'.
i. z corpis z anime. **Hanc** dist. btūs **Tho.** ponit
iij. dist. xliij. q. j. ar. f. q. ij. scōdo z septimo **De-**
tha. **Item** in quotlibetis quotli. scōdo. q. ij. scōdo.
Hec l'ra. **I** significat aiam. z l'ra **E** significat cor-
pus. **Secūda** syllaba ē sus. **hec** significat diuini-
tatem christi. ppter accentū altum. **Et** habz tres
l'ras significantes triplicē honore qui christo de-
bet' s'm quod dicit' ap'ls. deus dedit illi nomē qd'
est sup omē nomē vt in nomē iesu omē genu fle-
ctat' celestium terrestriū z infernozū. ad **Phil. ij.**
Tertio rēp'sentatione. **Quibet** vult habere tabulā
et imaginem crucifixi. **Dico** q' hoc nomen **Ie-**
sus si subtiliter contempletur rēp'sentat cruci-
fixionem christi in qua fuit nostra salus siue sal-
uatio. **Primo** **hec** littera **h** significat crucifixuz
quia dicit' **Priscianus** q' **h** non est littera sed

In vigilia Epiphanie dñi

aspirationis nota. Ideo significat christū in cruce existentē. quia tunc nō fuit lra legibilis q̄ vitē cognoscebat. **A**uidim eū r nō erat aspectus **Esa.** liij. **S**ed fuit aspirationis nota q̄ clamans voce magna expirauit. **S**ecūdo in hac lra h sunt tres linationes. s. linea recta que significat aiām chisti rectissimā. sc̄da est linea retorta que significat corp̄ chisti passibile r retortum in cruce. tertia linea est titel desup que significat deitatē que est sup om̄ia. **Lra** **I** significat latronē bonū ad dextram crucifixi crucifixum. duplici rōne. quia sicut **I** est pua lra. sic latro puulū se reputabat et humilē q̄ cognoscēs suos defectus dixit alteri latroni. **N**os quidē iuste digna factis recipim̄. hic autē nihil mali gessit. **Luc.** xxij. **S**ecūda rō. quia sicut heclra i est recta. sic latro fuit rectus q̄ dixit christo. **D**ñe memeto mei dū veneris in regnū tuū. **Hec lra** **S** significat latronē a sinistris chisti crucifixum. **Rō.** quia sicut heclra **S** ē retorta. sic ille latro fuit tortuosus r blasphemus q̄ dicebat xp̄o. si tu es xp̄s saluū fac te metipsum r nos **Luc.** xxij. **D**uo puncta que sunt in hoc nomine iesus significāt virginē mariā r iohannem euāgelistā. quorū vita stabat in puncto pp̄ dolorem passiois chisti. **I**do hoc nomē iesus ē venerandū r sperandū in eo. **D**avid. **B**eatus vir cui est nomē dñi spes ei r nō respexit in vanitates r insanias suas. ps̄. xxxix. **I**do bt̄us **P**etr̄ postq̄ in noie iesu curauit vnū cōtractum dixit. **N**ō est aliud nomē sub celo datū in quo oportet nos saluos fieri. **Act.** iij. **N**ota saluos fieri non solum in aiā sed etiam in sanitate corp̄ali intelligit. **D**ic moraliter cōtra illos qui recurrūt ad diuinos sortilegos cōiuratores r hm̄i. **I**deo dauid **S**i oblitus sum nomē dei nostri r si expandimus manus n̄ras ad deū alienū. nonne deus requirit ista. s. ad puniendū r vindicandū. **I**pe enim nouit abscondita cordis. ps̄. xliij. **D**eo gr̄as.

In vigilia epiphanie dñi.

Heredes sumus

Homo s̄m spem vite eterne. **Ad Titū.** iij. **E**t in epla. **I**n p̄senti s̄mone volo vob̄ declarare quot modis potest homo habere hereditatē paradisi. **S**ed vt materia sit deo acceptabilis r gratiosa. nobis vt ilis r p̄ficua salutē virgo glorioza. **H**eredes sumus. r̄c. **I**n sentētia effectus huius verbi ē q̄ habeamus spem firmā q̄ erimus heredes vite eterne. **I**nueniunt dare in sacra scriptura q̄ ad istā spem habendi hereditatem vite eterne. que ē maior spes q̄m homo potest habere. gradatim deus duxit hominem. verbi gratia. post peccatū **A**d homines habuerunt spem vite inferni. nō dico spem mortis inferni. quia tūc in inferno erat vita r mors. **Q**ui r sancti in limbo sanctorū patrū existēs ha-

bebant spem vite inferni r nō habebant penam sensus. sed erāt in tenebris. quia nō habebāt p̄sentiam dei. **E**t ille loc⁹ erat vita inferni. de isto loco dixit iacob patriarcha. **D**escendam ad filiū meum lugens in infernū. **Gen.** xxxvij. **E**rgo iacob iam intelligebat q̄ fili⁹ erat in inferno. **E**cce spem antiquorū tempe legis veteris. **I**do dicebat sanctus **Iob.** **I**n p̄fundissimū inferni descendent om̄ia mea. **Iob.** xvij. **N**ō loquebat de inferno damnatorū. sed de limbo pat̄r sanctorū qui dicūt p̄fundissimus respectu celi r elementorū. **D**einde deus mutauit spem hominū q̄ dedit legem scripture. quia tūc dedit eis spem vite eterne p̄ hereditate. **Q**uia lex **M**oȳsi non p̄mittenbat p̄sonis sanctis r deuotis nisi bona terrena et temporalia hui⁹ mundi. **Leuit.** xxvj. **S**i in preceptis meis ambulaueritis dabo vobis pluuias tēporib⁹ suis r terra s̄gnet germē suū r pomis arborēs replebunt **Ibidē.** dabo pacē in finibus vestris dormietis r nō sit qui exterreat. **Ibidē.** comedetis panē vestrū in saturitate r̄c. vide ibi totum cap̄m r multū pulchrū. **I**deo dicebat **Esa.** ias populo israel in p̄sona dei. **S**i volueritis et audieritis me bona terre comedetis. **Esa.** i. **B**eatus sanctus **Tho.** i. ij. q. xcix. ar. vj. plene determinat r rōnē dicti assignat. **D**einde venit fili⁹ dei in carne humana r dedit legem gr̄e r eleuauit spem hominum in altum. sc̄z hereditatis vite eterne **Q**uia modo boni qui tenent sc̄am vitam r iustam tam nō spectant vitam infernalē nec tempalem. s̄ spectant vitam eternā. **E**xaltari oportet filium hominis vt om̄is qui credit in eum nō peat sed habeat vitam eternā **Iob.** iij. **P**ropter hoc dic̄ thema p̄positū. heredes sumus s̄m spem. s. legi gratie vite eterne. p̄z thema. **P**ro dictorū intelligētia **N**ota q̄ lex diuina distinguit in veterē r nouā nō sicut in species om̄ino diuersas. sed sicut imperfectum r p̄fectum in eadem specie. vt dicit sc̄tus **Tho.** i. ij. q. xcj. ar. v. r. q. xvij. ar. j. **L**ex vetus erat bona. quia rep̄mebat concupiscētias r consonabat rōni. sed erat imperfecta vt dicit sanctus **Tho.** i. ij. q. xcviij. ar. j. nec cōferebat gr̄am. q̄ b̄ xp̄o resuabat r fuit a dō. **E**t assimilaf̄ puero vt imperfecta. **S**z lex noua viro assimilaf̄ vt p̄fecta. vt dicit sanct⁹ **Tho.** i. ij. q. xcj. ar. v. r. q. xcix. ar. ti. vj. **E**t lex noua p̄ncipaliter p̄mittit spiritua- lia r ordinat actus etiā interiores que habet opposita. **I**deo ē p̄fectior lege veteri que habet opposita. vt dicit sc̄tus **Tho.** i. ij. q. xcj. arti. v. r. q. xcix. arti. vj. **I**nuenio q̄ quattuor conditiōes p̄sonarū possunt h̄re spem certam hereditati vite eterne s̄m q̄ in hoc mūdo aliq̄ p̄sequunt hereditatē.

Primo filij r filie legitime generati

Sec̄do parētes sanguine p̄p̄inqui

Tertio amici cordialit̄ amati

Quarto paupes ab om̄ib⁹ bonis sep̄ati

Et nō inuenio plures. q̄ heredes sum⁹ r̄c. **D**ico